

When Is the Time to Light Hanukkah Candles?

Babylonian Talmud, <i>Shabbat</i> 21b	Text #1	תלמוד בבלי, שבת כא:
Its <i>mizvah</i> is from when the sun sets until when there are no more people in the marketplace.		מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק.

Questions:

When is the time that there are no more people in the marketplace?

Is this span of time when one needs to have one's candle(s) lit for the entire time or just that one needs to light it at some point within this time frame?

If one does not light one's candle(s), within this time frame, then what?

Why should one light one's candle(s) within this time frame?

The Time of When There Are No More People in the Marketplace

Babylonian Talmud, <i>Shabbat</i> 21b	Text #2	תלמוד בבלי, שבת כא:
Rabbah, son of a son of <u>Hannah</u> , (turn-of-the-4 th c.) said Rabbi <u>Yohanan</u> (mid 3 rd c.) said, "Until the Palmyreans'/Tadmoreans' legs depart."		אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: עד דכליא ריגלא דתרמודאי.

(Palmyra (תדמור) is an oasis in the middle of Syria, 215 km NE of Damascus and 120 km SW of the Euphrates, located along caravan routes that linked Persia up with various Mediterranean ports.)

Commentary of Rabbi Shlomo, <u>Yizhaki</u> (1040-1105) (Rashi) on <i>Shabbat</i> 21a, <i>SV Rigla DeTarmodai</i>	Text #3	רש"י שבת כא: ד"ה רגלא דתרמודאי
It is the name of a nation who collect thin wood who stay late in the marketplace until the merchants return to their homes at dark and burn fires in their homes. And when they need this wood, they depart and acquire [them] from them.		שם אומה, מלקטי עצים דקים, ומתעכבין בשוק עד שהולכים בני השוק לבתיהם משחשכה ומבעירים בבתיהם אור, וכשצריכין לעצים - יוצאים וקונין מהן

Babylonian Talmud, <i>Shabbat</i> 21b	Text #4	תלמוד בבלי, שבת כא:
Is it not that if it is extinguished, then one should light it again?		מאי לאו, דאי כבתה הדר מדליק לה
No, for if one had not yet lit, one should light.		לא, דאי לא אדליק - מדליק.
Alternatively, this was said with regards to the amount of oil to burn for that amount of time.		ואי נמי: לשיעורה

<p>Commentary of Tosafos (~12th-13th c.) on <i>Shabbat</i> 21b, S.V. <i>D'ei lo Adlik, Madlik</i></p>	<p>Text #5</p>	<p>תוספות שבת כא: ד"ה דאי לא אדליק מדליק</p>
<p>But from henceforward, the time has passed. Rabbi Yosef Porat (~ 13th c.) says that there is to be careful and to light in the nighttime immediately, so that one does not delay unnecessarily. Nevertheless, if one delays to light out of doubt, since we have this other teaching. But, for Rabbi Yizhak, son of Shmuel, (late 12th c.) it seems that from here, one need not worry when one lights since we have no recognition [of the passersby], except for members of the household, for we light inside.</p>		<p>אבל מכאן ואילך עבר הזמן אומר הר"י פורת דיש ליזהר ולהדליק בלילה מיד שלא יאחר יותר מדאי ומ"מ אם יאחר ידליק מספק דהא משני שינוי אחרינא ולר"י נראה דעתה אין לחוש מתי ידליק דאנו אין לנו היכרא אלא לבני הבית שהרי מדליקין מבפנים.</p>

<p>Rambam (1135-1204), <i>Mishneh Torah</i>, Laws of <i>Megillah & Hanukah</i> 4.5</p>	<p>Text #6</p>	<p>רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה ד:ה</p>
<p>We do not light the <i>Hanukah</i> candles prior to the sun's setting, but, rather, along with its setting – neither delaying, nor advancing. If one forgot or willfully did not light along with the setting of the sun, one [can] light until the market clears out. How much time is this? About a half-hour or so. If the time frame passes – one should not light. It is necessary to place oil for the light for enough time for it to remain lit and continue until the marketplace clears. If the candle was lit and extinguishes, it is unnecessary to repeat the lighting. If it remains lit following the clearing out of the marketplace: if one desires to extinguish it or to move it, one may do so.</p>		<p>אין מדליקין נרות חנוכה קודם שתשקע החמה אלא עם שקיעתה לא מאחרין ולא מקדימין, שכח או הזיד ולא הדליק עם שקיעת החמה מדליק והולך עד שתכלה רגל מן השוק, וכמה הוא זמן זה כמו חצי שעה או יתר, עבר זמן זה אינו מדליק, וצריך ליתן שמן בנר כדי שתהיה דולקת והולכת עד שתכלה רגל מן השוק, הדליקה וכבתה אינו זקוק להדליקה פעם אחרת, נשארה דולקת אחר שכלתה רגל מן השוק אם רצה לכבותה או לסלקה עושה</p>

<p>Rabbi Ya'akov, son of Asher (1270-1340), <i>Tur</i>, OH §672</p>	<p>Text #7</p>	<p>טור אורח חיים סימן תרעב</p>
<p>The <i>mizvah</i> [of lighting <i>Hanukah</i> candle(s)] is from the end of the setting of the sun until a half-hour from the night, for the nation is passing by and returning then and they will see in their houses and there is publicization of the miracle. Therefore, it is necessary to place oil in it for about this amount of time. And if one places more in it, one is able to extinguish it after the amount of time passes. And, similarly, one is able to use its light after this particular amount of time, for the essential part of the <i>mizvah</i> has passed. Nevertheless, its time is really the entire nighttime, unlike Maimonides, of blessed memory,</p>		<p>מצותה מסוף שקיעת החמה עד חצי שעה מן הלילה שאז העם עוברין ושבין ורואין בביתם ואיכא פירסומי ניסא הילכך צריך ליתן בה שמן כזה השיעור ואם נתן בה יותר יכול לכבות לאחר שיעבור זה הזמן וכן יכול להשתמש לאורה לאחר זה הזמן שעבר עיקר מצותה ומ"מ עדיין זמנה כל הלילה ודלא כהרמב"ם ז"ל שכתב שכח או הזיד ולא</p>

<p>who wrote, "If one forgot or purposefully did not light along with the setting of the sun, one lights until the marketplace clears. Once this time frame passes, one ought not to light." But if the whole night passes, and one has not lit, one does not light during the following day, since what does it matter that a candle is lit during the day? Similarly, one should not make up for it in the following night, since its time has already passed. And such has Rabbi Yizhak, son of Rabbi Yehudah, written. And the Tosafos wrote, "That, for us, it is not necessary to be specific, for when the Sages provided the amount of time, it was for them, for they lit outside. After that specified time, people did not pass by and return homeward. But, us, who light indoors and the only people who recognize this light are the household members, we need not concern ourselves with the time." And [Rabbi Shmuel HaSardi (1190-1256)] wrote in [his work,] <i>Sefer HaTerumos</i>, "Nevertheless, it is proper to light while the members of the household are still awake." And it seems that even for us, it is necessary to be specific with this time, even though we light inside, since we light near the door of the house and it is open, there is recognition by those passing by and returning.</p>		<p>הדליק עם שקיעת החמה מדליק עד שתכלה רגל מן השוק עבר זה הזמן אינו מדליק אבל אם עבר כל הלילה ולא הדליק לא ידליק ביום המחרת דשרגא בטיהרא מאי אהני וכן לא ישלים בלילה של אחריו שכבר עבר זמנו וכ"כ ה"ר יצחק ב"ר יהודה והתוספות כתבו דלדין א"צ לדקדק בזמן שנתנו חז"ל שיעור שלא נתנוהו אלא להם שהיו מדליקין בחוץ ולאחר זה הזמן אין עוברין ושבין אבל אנו שמדליקין בבית ואין היכרא אלא לבני הבית אין להקפיד על הזמן וכתב בס"ה ומ"מ נכון להדליק בעוד בני הבית נעורין ונראה שאף לדין צריך לדקדק בשיעור שאע"פ שמדליקין בפנים כיון שמדליקין בפתח הבית והוא פתוח יש היכרא לעוברים ושבים</p>
--	--	---

<p>Rabbi Yosef Karo (), <i>Shulhan Arukh</i>, OH §672</p> <p>We do not light the <i>Hanukah</i> candle prior to the setting of the sun, but, rather, along with the end of its setting – neither delaying nor moving up. And there is someone who says that if one is busy, one can light it earlier, from the time of <i>plag haminhah</i> and onwards, as long as one places oil in it long enough to last until the marketplace clears out.</p>	<p>Text #8a</p>	<p>שלחן ערוך או"ח ס' תרעב סעיף א אין מדליקין נר חנוכה קודם שתשקע החמה, אלא עם סוף שקיעתה, לא מאחרים ולא מקדימים. ויש מי שאומר שאם הוא טרוד יכול להקדים מפלג המנחה ולמעלה, ובלבד שיתן בה שמן עד שתכלה רגל מן השוק</p>
<p>If one forgot or purposefully did not light along with the setting of the sun, one should light up until the marketplace has cleared out, which is about a half-hour, for then the people pass by, returning to their homes and there is publicization of the miracle. Therefore, it is necessary to place oil in it for about this amount of time. If one placed in it more than this amount, one is allowed to extinguish it after this time has passed. However, the aforementioned is <i>ab initio</i>. However, if this time has passed and one has not lit, one can light at any point throughout the nighttime. And if</p>	<p>Text #8b</p>	<p>סעיף ב שכח או הזיד ולא הדליק עם שקיעת החמה, מדליק והולך עד שתכלה רגל מן השוק, שהוא כמו חצי שעה שאז העם עוברים ושבים ואיכא פרסומי ניסא; הלכך צריך ליתן בה שמן כזה השיעור, ואם נתן בה יותר יכול לכבותה לאחר שעבר זה הזמן, וכן יכול להשתמש לאורה לאחר זה הזמן. ומיהו ה"מ לכתחלה, אבל אם עבר זה הזמן ולא הדליק, מדליק והולך כל הלילה; ואם עבר כל הלילה ולא</p>

the night has passed and one has not lit, there is no making up for it.		הדליק, אין לו תשלומין.
---	--	------------------------

Rabbi Moshe Isserles' (1520-1572) Comments on <i>Shulhan Arukh</i> , OH §672:2	Text #9	רמ"א על שלחן ערוך או"ח ס' תרעב סעיף ב
Some say that nowadays we light inside, it is unnecessary to light prior to the marketplace clearing out. Nevertheless, it is good to be careful even nowadays.		י"א שבזמן הזה שמדליקין בפנים א"צ ליזהר ולהדליק קודם שתכלה רגל מן השוק (ד"ע וטור בשם תוספות), ומ"מ טוב ליזהר גם בזמן הזה;
And other nights [after one night where one did not light], one should light, just as other people do, even though he did not light previously.		הגה: ובילות אחרות ידליק כמו שאר בני אדם, אע"פ שלא הדליק בראשונה (מצא כתוב בשם מהרי"ל (ואגודה וד"ע

<http://yctstudent.drewkaplan.info/Files/TimeToLightHanukahCandles.pdf>

